

ind under Forpligtelse paa Folkekirkens Præsteløfte, og det kunde jeg gøre, fordi jeg i Virkeligheden følte mig som en god Lutheraner, som Lutheraner i Aand og Sandhed, og jeg havde aldrig, selv da jeg stod som ganske fri religiøs Forkynder, ophørt at betragte Luthers lille Katekisme og den augsburgske Bekendelse som retledende for min Tankegang og for min Forkyndelse, om der end ikke kunde være Tale om, at jeg skulde føle mig bundet af Bogstaver og Enkeltheder i disse eller andre Lærebekendelser. Jeg havde da ogsaa lært at indse, at en saadan Trælbundethed aldeles ikke forudsættes eller forlanges i Præsteløftet.“

Se, en saadan Forstaaelse af Præsteløftets Betydning har været og er fremdeles almindelig, og i den Henseende er Valgmenighedspræst Thorvald Knudsens Stilling aldeles ikke noget særligt, jeg kan minde om, at Biskop Skat Rørdam ogsaa tog Afstand fra Enkeltheder i Løftet, og der var dog ingen, som tænkte paa, at han af den Grund ikke skulde kunne være Sjællands Biskop. Jeg er altsaa tilbøjelig til at tro, at der fra alle vordende Præsters Side, inden de underskriver Præsteløftet, foretages et Skøn med Hensyn til Enkeltheder i dets Indhold, saadan som det ærede Medlem ogsaa har foretaget sit Skøn.

Desværre er Forholdet saaledes, at vort Præsteløfte er af en saadan Karakter, at det bliver nødvendigt at foretage et Skøn, naar det skal underskrives, og man kunde egentlig tænke sig, at det, naar man er enig om det fra de forskellige Sider, var en let Sag at faa formet et andet Præstevielsesritual end det, vi har.

Jeg nævnte, at da det kirkelige Udvalg i Begyndelsen af Aarhundredet indgaaende befattede sig med den Sag, stillede det et positivt Forslag, men skønt det Forslag blev vedtaget med to Trediedele af Stemmerne i Udvalget, og disse to Trediedele repræsenterede alle kirkelige Retninger, blev dette Forslag dog ikke virkeliggjort. Der var i det kirkelige Udvalg nogen Stemning for at lade Præsterne nøjes med at aflægge almindelig Embedsed, men jeg maa oplyse det høje Ting og det ærede Medlem om, at naar man ikke i det kirkelige Udvalg kunde give den Tanke Tilslutning, skyldtes det, at man ønskede at gøre Plads for et aandeligt Skøn, og hvis man holdt sig blot til Præsteløftet gennem Embedsed, var man bange for, at det vilde blive for snævert. Hvis man, som vist mange vil synes vilde være rigtigt, gik over til at lade Præsten nøjes med Embedsed ligesom andre Embedsmænd, er det

dog ganske mærkeligt, at man i kirkelige Kredse anser dette for at ville binde Præsterne for stærkt, stærkere, end det nuværende Præsteløfte binder.

Den store Vanskelighed, naar Talen er om at faa en Ændring i vort Præstevielsesritual, er denne, at man fra visse kirkelige Sider tror, at dermed forandres hele vor kirkelige Stilling, og det er jo ikke Meningen, det er heller ikke en Gang Meningen fra det ærede Medlems Side; det er ikke det, der skulde ske. Den første store Vanskelighed er altsaa, at i det Øjeblik, man vilde prøve dette, vilde man i mange Kredse tro, at nu skulde der ske en Grundforandring i den kirkelige Stilling. Den anden Vanskelighed ligger deri, at selv om man faar formet et nyt Udtryk, vil det trænge til Fortolkninger, naar det skal bruges i Praksis. Den Tid er forbi, da man juridisk kan bruge Præsteløftet overfor en Præst, det har Erfaringerne vist, og det har egentlig aldrig, i alt Fald ikke siden 1849, været Meningen, at man skulde kunne bruge Præsteløftet juridisk overfor Præster; skal der gøres Ansvar gældende overfor en Præst, maa det være det kirkelige Tilsyn, der gør dette i Embeds Medfør. Erfaringen har jo ogsaa vist, at en Biskop kan frigøre sig for at have Tilsyn med en Præst, naar Uoverensstemmelsen mellem ham og Præsten er for stor; det ærede Medlem ved bedst selv Besked med, at det kan lade sig gøre.

De Forhandlinger, som blev ført, da jeg sidste Gang havde den Ære at være Kirkeminister, vil imidlertid blive taget op igen, og jeg er vidende om, at der i hvert Tilfælde blandt vore Biskopper, blandt vore Tilsynsmænd, er et stærkt Ønske om om muligt at faa et andet Præstevielsesritual, og der forelaa allerede i 1912 som Følge af Forhandlingerne den Gang et Forslag fra Biskopperne. Jeg nævnte, at min Efterfølger som Kirkeminister, Hr. Keiser-Nielsen, i 1915 indhentede udførlige Betænkninger fra Biskopperne om den saakaldte anden Askov-Adresse, og i denne Adresse var netop et Forslag til et nyt Præstevielsesritual, men jeg ser ikke, at det ærede Medlem i sin Ministertid har rørt ved denne Sag. Nu mente det ærede Medlem Hr. Povlsen, at jeg burde sende Pastor Brücker et Brev og oplyse ham om, at han havde svævet i en Vildfarelse, naar han troede, at Præsteløftet var skærpet. Det ærede Medlem vil forstaa, at efter hvad jeg har sagt, finder jeg ingen Anledning dertil, jeg anser Pastor Brücker for at være i Stand til at dømme i denne Sag uden at faa